

ÚVOD /7/

I. NÁVRAT Z MŔTVEHO DOMU /12/

Cvičenie pera /12/ Znova človek bez čísla /18/ Na ceste z mŕtveho domu /23/ Čo ma tu nebolo, svet sa zmenil /24/ Z obrany sa stala obrna /28/ Ďalšie reflexie nad minulosťou /28/ Otázky, otázky, otázky /32/ Osudné stretnutia /37/ Plukovník Talský /37/ Slovenský Žid z Oravy a český básnik z Prahy /38/ Spisovateľ a veľvyslanec Ivan Horváth /39/ Nás nebolo treba nútiť k samostatnosti /41/

II. ODVALENÝ KAMEŇ /46/

V amerických zaisťovacích táboroch /46/ V rukách Američanov – očakávania a sklamanie /48/ Rozhovor s priateľom z Litvy /52/ Odpočúvaný rozhovor dvoch českých koncentračníkov /55/ Keď sa končila „krásna rozprávka...“ /57/ Väzeň Krajského súdu v Bratislave (1945 – 1947) /60/ Eskorta z amerického zajatia /60/ O dejinnej nevyhnutosti 14. marca 1939 /68/ Na Vajnorskom letisku a odtiaľ do väznice Krajského súdu /73/ Exil sa začínal v Rakúsku /75/ Pamätný rok 1968 /77/ Návrat do Leopoldova /77/ Záhradníkom v Leopoldove /80/ V atmosfére očakávania /81/ Prvé stretnutie s Gavrilom Gryzlovom /84/ Najkrajšie ráno /87/ Socializmus s ľudskou tvárou v Leopoldove /89/ Posledný deň vo väznici /91/

III. CESTA K ŠTÁTNOSTI /95/

Úvodné fragmenty /95/ Akým zázrakom som ostal nažive /95/ Neboli sme donútení, my sme nútili Nemcov /97/ Vypočúvania a dialógy s obžalobcami /100/ Cesty k 14. marcu 1939 /104/ Osobné vyznanie /104/ Nejasná a rozpačitá politika Ludovej strany po voľbách v roku 1925 /109/ Ludová strana znova v opozícii /110/ Dr. E. Beneš a Slovensko /112/ Prezidentská voľba v roku 1935 /114/ Rok 1938 /117/ Ako sme dosiahli náš cieľ? /119/ Dnešnému uchu to znie neuveriteľne /123/ Maďarské zábery /125/ V marci 1939 ešte vojna nebola /127/ Nevyhnutosť 14. marca /127/ Hitler a postoj Európy k nemu v rokoch 1938 – 1939 /129/ Osud Česko-Slovenska bol spečatený v Mníchove /130/ Dni a noci pred 14. marcom 1939 /132/ Pokus Prahy odbúrať autonómiu Slovenska /132/ Český postoj k Slovákom sa podstatne nezmenil ani po 6. októbri /134/ Autonómia nestačí! /136/ Homolov puč /139/ Čo vieme dnes a nevedeli sme vtedy /141/ Pod Macochou /145/ Aká bola Slovenská republika? /150/ O udalostiach, ktoré predchádzali 29. augustu 1944 /151/ Začalo sa to predčasne /155/

IV. SPOMIENKY GARMONDOM /162/

Vrátil som sa z ciest, z ktorých nemalo byť návratu /162/ Kto všetko stratí, všetko získa /166/ Človek, ktorý už vie svoj deň a hodinu /169/ Odíšť, ako sa patrí /172/ Byť viac vďační Bohu za smútky než za radosti /173/ Zmysel utrpenia /176/ Vrátil som sa z väzenia... /178/ V očakávaní popravy /179/ S odvahou a vierou /189/ Slovo

o najväčšej bolesti /191/ Prepadlisko /193/ O Eichmannovi, Carbusovi, Falathovi, bare... /196/ Židovská otázka /198/ Zdanlivo Salzburg hovorí proti mne /201/ Na poradách o židovskej otázke /203/ Zastavenie vyvážania /203/ Akú rolu zohral Tuka /205/ Pred súdom svojho svedomia /207/ Zadržal som sa na synagógu /209/ Ťažký deň procesu /209/

V. SPOMIENKY KURZÍVOU /211/

Rozpomienky na ľudí a udalosti... /211/ Milan Hodža /211/ Novomeský, Bagar, Štefan Dubček /212/ Mišo Lechta z Ivanky /214/ Tvár dedinou požehnaná /215/ Moje svedectvo o Tukovi /216/ Alois Navrátil /222/ „Fašista“ Ján Smrek /224/ Kauza Ivan Horváth /224/ Aký zmysel má môj život, moja smrť? /230/ Vedno s Eugenom Löblom /233/ Pohľady z okna väzenskej cely /236/ Buržoázni nacionalisti /236/ Dve ženy... /237/ S krajanom Andrášikom o dňoch bez radosti /238/ O čom bola reč s Tídom Gašparom? /240/ Román, ktorý som nenapísal /243/ Spomienky na Kartouzy /245/ Posledné dni vo Valdiciach /245/ Imro Sucký /246/ Další spoločníci v cele /248/ Na cele s dvomi bláznami /248/ Spoluväzeň Gustáv Husák /250/ Vraj vôľu ľudu vyjadujú tanky /250/ Argumentovanie s Husákom /251/ Zlomený básnik /253/ Fragment o Baššovskom /255/ Posedenie s Rašlom v Leopoldove (jar 1968) /257/ O dôstojníkoch a iných pripravovateľoch povstania /259/ Väznica Leopoldov – kedysi pevnosť /263/ Zbúranie mariánskeho stĺpa a Štefánikovej sochy /265/ O dvoch neprajných kritikoch /267/ Prosté fakty akoby tu nikdy neboli /267/ Jozef Paučo a historické kurča /268/ Dokonalý Tido J. Gašpar odhaľuje moje nedokonalosti /269/

VI. ÚPRIMNE A ROZVÁŽNE /271/

Fara a dedina /271/ Paberkovanie spamäti (o rodnej dedine a najmä o jej fare) /271/ Kto pochopí – už nesúdi /281/ Hore-dolu o Jurigovi /286/ Áno, v milosti Božej /296/ Nad jedným listom biskupa Vojtaššáka /303/ „Donútenie“; paradoxy, záhady a skutočnosť /311/

VII. Z POSLEDNÝCH SÍL /315/

O profesorovi Tukovi /315/ Posledný rozhovor /320/

DOSLOV /350/

INDEX MIEN /361/